

BRENDAN

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Ierse of Keltische naam:

- 1] 'stinkend haar' (wat toch niet waarschijnlijk is...);
 - 2] 'wonend bij het baken', 'wonend bij de vuurtoren';
 - 3] afgeleid van het Germaanse woord 'brand' = '(in de zon) blinkend zwaard'.
- *

Breandan (ook **Bran** of **Brandan**) van **Gallië**, Frankrijk; stichter & abt; † **5e eeuw**; **feest 11 januari**.

Hij was van Ierse afkomst en had zich gevestigd in Brittannië. Daar was intussen de ketterij van het Pelagianisme dusdanig verspreid, dat hij voor de aanhangers ervan moest vluchten naar Gallië.

Hij stichtte er een klooster waarvan hijzelf de eerste abt was.

Het Pelagianisme ging terug op de Ierse of Britse monnik Pelagius (" 360-420), die leerde dat er geen erfzonde bestond en dat alles in het leven afhing van de menselijke wil en niet zozeer van Gods genade: die was dan ook volgens hem voor een mens niet onmisbaar om het uiteindelijke doel te bereiken.

*

Brendan van Birr, King's County, Engeland; abt; † (562 of) **573**.

Feest 29 november.

Hij was een leerling van St Finnian in Clonard († ca 549; feest 12 december) en werd stichter-abt van de abdij van Birr (bij Parsonstown in Offaly). Sint Columkille van Iona was een vriend van hem; deze zag in een visioen, hoe engelen de ziel van Brendan naar de hemel droegen. Zo bleek hij op de hoogte te zijn van Brendans overlijden zonder tussenkomst van een bode.

*

Brendan van Clonfert (ook **de Reiziger** of **de Zeevaarder**), Annaghdown (Galway), Ierland; abt; † **ca 578**; **feest 16 mei**.

Rond 486 geboren in de Ierse plaats Kerry in het graafschap Galway werd hij opgevoed door Sint Ita († 650; feest 15 januari) van Ierland. Later werd hij leerling bij Sint Finnian in Clonard († ca 549; feest 12 december) en Sint Gildas in Llancarvan in Wales († 570; feest 29 januari). Hij stichtte meerdere kloosters in Ierland, waarvan Clúain Ferta (Clonfert) in Connacht het belangrijkste was. De langste tijd van zijn leven was hij abt en schreef in die hoedanigheid een regel voor zijn monniken.

Hij is beroemd geworden door het middeleeuwse verhaal 'Navigatio Sancti Brendani' (= 'Van den reise van Sinte Brandaan'), een mythisch verhaal vol wonderbaarlijke gebeurtenissen over een boottocht vanuit Ierland naar het 'Land van Belofte' in het westen, waaruit latere geleerden de conclusie hebben getrokken dat Sint Brandaan met zijn monniken reeds in de zesde eeuw Amerika moet hebben bezocht.

De vuurtoren 'Brandaris' op het eiland Terschelling is naar hem genoemd. Dat komt, omdat Brendan patroon is van reizigers, schippers en zeelieden. Daarnaast wordt hij aangeropen tegen brand (tijdens zijn tocht beschermde hij de bemanning tegen het vuur van de hel).

Beroemd zijn de middeleeuwse illustraties bij zijn reisverhaal.